

МБОУ «Тумульская СОШ им. В.М.Прокопьева» с. Тумл Усть – Алданского р-на (улуса)

Кыра белех итээччитэ : Алексеева Лена Ильинична

Тылы сайыннары.

Сыала: о5о бэйэтин саастыылаахтарын, улахан дьону кытта сатаан бодорууар, кэпсиир, кэпсэтэр уеруйэхтэрин сайыннары.

Соруктар:

1. О5о дор5оону сепке сацарытын сайыннары.
2. Ойуулуур – дьууннуур тыллары туттан тылын- еун байыты.
3. О5о бэйэтин санаатын саабылаан сацарар уеруйэхтэрин уескэтии.

О5о сацатын сайыннарар эйгэтэ:

Кинигэ муннугар араас кинигэни, хартыынаны, альбому о5о сэргээн кереругэр ууруу. Саца оонньууру сонумсунтан, уларыта сылдьан киллэрин. Кун устата араас табыгастаах кэмцэ араас остуоруйаны, хобоону, кердеех, кулуулээх түгэни о.д.а ыитиннэрини. Араас соруудах биэрини.

Дор5оону чуолкайдык сацары:

- дор5оону чуолкайдык истэр;
- сатаан сацарбат дор5ооннорун утуктэн сацарар;
- истэр, сацарар аппараты сайыннарар эрчиллилэри оцорор;
- куолабын улаатыннарар, кыччатар.

3-4 саастаах оболору чуолкайдык сацарарга уерэтэр улэ сунньунэи маньык ус сорук тула тумуллэр:

- 1) Сацарар органнар былчыцнарын сайыннары;
- 2) Тыынар органнар улэлэрин тупсары;
- 3) Дор5ооннору чуолкайдык сацарага уерэтинни сабалаабын.

Дьарыктаныыга бэлэмнэни.

«Б» дор5оону чуолкайдык истэрин, сацарарын ситиби.

- I. «Ким сацарар, таай» тегуруччу тураллар. Биир о5о харабын баайтарар уонна баба буолан ойуолуур. Атын о5о утары кэлэн сацарар:

Бабачаан суол устун

Бахчайа ойуолуур.

«Бах – Бах – Бах!»

Баба ким сацарбытын куолабыттан билиэхтээх.

- II. Альбомтан «Б» дор5оонноох тыллары ааттаты.

- III. Сацарар органнар былчыцнарын сайыннарар эрчиллилэри оцорторуу(физминутка).

Дьарык барыыга.

1. Итээччи: уол о5о, ыт обото уонна куобахчаан оонньуурдарын кердерер уонна кэпсиир:

- Дор5ордуулар олорбуттара эбитэ уу. Боря, Бобик уонна куобахчаан. Ийэтэ

Боряба массыына атыыласпыт. Дор5ордуулар оонньоон барбыттар. Боря суоппар буолбут. Дор5отторо массыынаба олорбуттар.

Боря массыната: «Би- бии» - диир. Оттон Бобик уэрэ: «Оц – оц- оц», куобахчаан буоллабына барабаан охсубут: «Бум – бум – бум» уонна ыллаабыт.

- Ба – барр! Туох дарбыйар?

- Ба – барр! Барабаан дарбыйар. (итээччи этэрин обоблор утуктэллэр).

- Айаннаан истилэр. Бадарааца кэллилэр. Бабалар куттаннылар. Улахан бабалар : «Бах – бах – дэстилэр. Кыра бабачааннар: Бэх – бэх дэстилэр (утуктэллэр)
- дьылэригэр кэллилэр. Айаннаан сылайбыттар. Ийэлэрэ утуталаата: «Байуу – байуу – баай!»

2. оонньуу: «Бу тугуй, таай»

Мин утуктуем, эьиги туох эбэтэр ким ырыата буоларын этиц:

- Би – би – биип – массына

- Бум – бум – бум – барабаан

- Бах – бах – бах – баба

- байуу – байуу – баай – ийэ

3. « Булчуттар» берелер кестеллер.

Оболор илиилэринэн кычаабыга буол, буола ытыалылар: « Ба – ба- ба!». Уостарын куускэ теле тардаллар.

4. Сацара уерэнии: «Ба- ба- ба – бабачаан, бум- бум – бум барабаан»

Оболоор, биьиги ьугун «Б» дорбоонтон тахсар тыллары, дорбоону уерэттибит оонньоотубут дии?.